Дія Сіті в Україні: податкові аспекти

Вступ

1. Оподаткування прибутку резидента Дія Сіті

1.1. Ставки податку на прибуток

1.1.1. Ставка податку на прибуток 9%

1.1.2. Ставка податку на прибуток 18%

1.2. Перехід на оподаткування на особливих умовах

2. Оподаткування заробітної плати

• Ставка ПДФО 5%

• Ставка ПДФО 18%

• Військовий збір

• ЄСВ

3. Пільги для фізичних осіб

3.1. Пільгове оподаткування дивідендів та страхових внесків

3.2. Податкова знижка

4. Обмеження щодо операцій з платниками єдиного податку

В

1 січня 2022 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (так звана «податкова частина» правового режиму Дія Сіті, далі – «Закон»).

Кабінету Міністрів України, а також міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади законодавцем визначено 3-місячний строк із дня набрання чинності цим Законом для прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації Закону, та для приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із Законом.

1. Оподаткування прибутку резидента Дія Сіті

1.1. Ставки податку на прибуток

Резиденти Дія Сіті зможуть самостійно обрати один із двох варіантів оподаткування своїх доходів – податок на прибуток на особливих умовах або на загальних підставах.

Резидент Дія Сіті сплачує податок на прибуток підприємств на особливих

умовах (який є аналогом податку на виведений капітал), якщо він обрав або перейшов на відповідний режим оподаткування у порядку, передбаченому Податковим кодексом України.

1.1.1. Ставка податку на прибуток 9%

Під час провадження діяльності резидентами Дія Сіті – платниками податку на особливих умовах ставка податку встановлюється в розмірі 9%.

Законом визначено перелік операцій резидента Дія Сіті, які оподатковуються за ставкою 9%:

- виплата дивідендів;
- виплати у зв'язку з виходом власника корпоративних прав із складу учасників/акціонерів (на суму перевищення вартості внеску та (або) придбання акцій/часток/паїв);
- виплата коштів/ повернення майна в межах спільної діяльності (у сумі, що перевищує суму коштів/вартість майна, наданих (наданого) у спільну діяльність);
- виплата процентів, комісій та інших коштів на виконання боргових зобов'язань, що пов'язані із залученням/ використанням коштів, у тому числі на користь нерезидентів – пов'язаних осіб або нерезидентів, які є резидентами офшорних юрисдикцій чи не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок);
- виплата роялті на користь нерезидентів, які є резидентами офшорних юрисдикцій або не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), та на користь інститутів спільного інвестування;
- внески до статутного капіталу особи, що не є резидентом Дія Сіті – платником податку на особливих умовах, у спільну діяльність чи в довірче управління такій особі;
- інші операції, визначені Законом.

У разі здійснення операцій, які є об'єктом оподаткування, у формі, відмінній від грошової, базою оподаткування є вартість такої операції, визначена на рівні не нижче звичайної ціни.

1.1.2. Ставка податку на прибуток 18%

Під час провадження діяльності резидентами Дія Сіті – платниками податку на особливих умовах за ставкою 18% оподатковуються:

- контрольовані господарські операції – на суму невідповідності принципу «витягнутої руки»;
- скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії (якщо резидент є контролюючою особою).

Резиденти Дія Сіті, які не обрали (не перейшли) на відповідний режим оподаткування, сплачують податок на прибуток підприємств на загальних підставах (за базовою ставкою 18%), та вважаються резидентами Дія Сіті, що не є платниками податку на особливих умовах.

1.2. Перехід на оподаткування на особливих умовах

Для переходу на оподаткування як резидента Дія Сіті – платника податку на особливих умовах юридична особа подає заяву засобами електронного зв'язку в електронній формі:

- до Міністерства цифрової трансформації України під час звернення про набуття статусу резидента Дія Сіті; у такому випадку резидент Дія Сіті стає платником податку на особливих умовах з 1-го числа місяця, наступного за кварталом, у якому юридичну особу внесено до реєстру Дія Сіті;
- до контролюючого органу за своєю податковою адресою (не пізніше ніж за 15 календарних днів до початку наступного календарного кварталу); у такому випадку резидент Дія Сіті вважається платником податку на особливих умовах з 1-го числа місяця, наступного за кварталом, у якому подана відповідна заява.

Форму заяви, порядок її подання та розгляду контролюючим органом має встановити Міністерство фінансів України.

Резидент Дія Сіті, який є платником податку на прибуток підприємств на загальних підставах, може здійснити перехід на особливі умови оподаткування один раз протягом календарного року.

2. Оподаткування заробітної плати: ПДФО, військовий збір

Податковим агентом платника податку – фахівця резидента Дія Сіті під час нарахування (виплати) на його користь доходів у зв'язку з трудовими відносинами чи у зв'язку з виконанням гіг-контракту, є резидент Дія Сіті.

Ставка ПДФО 5%

За ставкою 5% оподатковуються доходи платника податку – фахівця резидента Дія Сіті, що виплачуються на його користь резидентом Дія Сіті у вигляді:

а) заробітної плати;

б) винагороди за гіг-контрактом, у тому числі винагороди за створення та перехід прав на твори, створені за замовленням;

в) авторської винагороди за створення службового твору та перехід прав на службові твори.

Ставка ПДФО 18%

Якщо розмір таких доходів перевищує еквівалент 240 тисяч євро за календарний рік за офіційним курсом гривні щодо євро, встановленим НБУ станом на 1 січня звітного податкового року, до суми такого перевищення застосовується загальна ставка 18%. Платник податків зобов'язаний відобразити суму такого перевищення у складі загального місячного (річного) оподатковуваного доходу за відповідний звітний рік та подати річну декларацію про майновий стан і доходи (податкову декларацію) і самостійно сплатити податок з суми такого перевищення.

Податковий агент – резидент Дія Сіті зобов'язаний самостійно нарахувати

податок за ставкою 18% щодо доходів фахівців, що були виплачені протягом такого календарного місяця, та сплатити його до подання податкового розрахунку у разі, якщо:

- він у відповідний календарний місяць не відповідав вимогам щодо середньооблікової кількості працівників та гіг-фахівців у календарному місяці не менше 9 осіб та (або) щодо розміру їх середньої місячної винагороди не менше, ніж еквівалент 1200 євро, або
- він втратив статус резидента Дія Сіті за рішенням суду.

Військовий збір

Із доходів фахівців резидента Дія Сіті стягується військовий збір за загальною ставкою 1,5%.

ЄСВ

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ) для платника – резидента Дія Сіті встановлюється на суму заробітної плати чи винагороди за гіг-контрактами у розмірі мінімального страхового внеску, тобто 22% від мінімальної заробітної плати (такий мінімальний страховий внесок наразі становить 1 430 гривень).

ЄСВ у розмірі мінімального страхового внеску має право сплачувати резидент Дія Сіті, середньооблікова кількість працівників та гіг-фахівців якого у календарному місяці становила не менше 9 осіб з розміром їх середньої місячної винагороди не менше, ніж еквівалент 1200 євро за офіційним курсом гривні щодо євро, встановленим НБУ станом на 1-е число відповідного календарного місяця.

Фізичні особи-підприємці та особи, які провадять незалежну професійну діяльність, звільняються від сплати за себе ЄСВ за місяці звітного періоду, за які роботодавцем (резидентом Дія Сіті) сплачено страховий внесок за таких осіб у розмірі не менше мінімального страхового внеску.

3. Пільги для фізичних осіб

3.1. Пільгове оподаткування дивідендів та страхових внесків

Не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку (і, відповідно, не оподатковуються ПДФО та військовим збором):

- дивіденди, які нараховуються емітентом корпоративних прав, який є резидентом Дія Сіті – платником податку на особливих умовах;

Вказана пільга застосовується за умови, що таким резидентом Дія Сіті не здійснювалася виплата дивідендів за акціями або іншими корпоративними правами протягом 2 календарних років поспіль.

Резиденти Дія Сіті – платники податку на особливих умовах звільняються від обов'язку сплати авансових внесків з податку на прибуток у разі виплати дивідендів.

- сума пенсійних внесків та страхових платежів, що сплачуються роботодавцем-резидентом/резидентом Дія Сіті за свій рахунок за договорами недержавного пенсійного забезпечення платника податку та/або за договорами добровільного медичного страхування в межах 30% нарахованої заробітної плати такому працівнику/винагороди такому гіг-спеціалісту.

3.2. Податкова знижка

Платник ПДФО має право включити до податкової знижки у зменшення оподатковуваного доходу фактично здійснені ним протягом звітного податкового року суми витрат на придбання акцій (інших корпоративних прав), емітентом яких є юридична особа, яка набула статус резидента Дія Сіті, за умови що такі витрати були понесені платником податку:

- до набуття емітентом статусу резидента Дія Сіті або
- впродовж періоду, коли розмір доходу резидента Дія Сіті не перевищував граничного обсягу доходу, встановленого для суб'єктів господарювання III групи платників єдиного податку (1167 розмірів мінімальної заробітної плати, що на даний час становить 7 585 500 грн.). У такий спосіб український законодавець створює податковий стимул для інвестування в стартапи.

Загальна сума податкової знижки в звітному податковому році не може перевищувати суми річного загального оподатковуваного доходу платника податку, нарахованого як заробітна плата та отриманого у вигляді дивідендів (крім сум дивідендів, що не включаються до розрахунку загального місячного/річного оподатковуваного доходу).

4. Обмеження щодо операцій з платниками єдиного податку

Починаючи з 1 січня 2024 року витрати у зв'язку з придбанням майна, робіт, послуг (крім роялті) у платників єдиного податку в розмірі, що перевищує 50% суми витрат від будь-якої діяльності за попередній річний звітний (податковий) період,

- включаються до бази оподаткування резидента Дія Сіті – платника податку на прибуток підприємств на особливих умовах;
- збільшують фінансовий результат резидента Дія Сіті – платника податку на прибуток підприємств на загальних підставах (дана норма не є імперативною для резидентів із розміром доходу за останній річний звітний період не більше 40 мільйонів гривень).

Із 1 січня 2025 року оподатковуватимуться зазначені операції з платниками єдиного податку в розмірі, що перевищує 20% суми витрат від будь-якої діяльності за попередній річний звітний (податковий) період.

Таким чином, резиденти Дія Сіті на податковому рівні стимулюватимуться до поступового скорочення обсягів співпраці з фізичними особами-підприємцями.